

Olvasó

A kistarcsai és a nagytarcsai egyházközség havilapja

AKINEK VAN FÜLE, HALLJA!

Napközi hittanos tábor

Harmadik táborunkat tartottuk idén a plébánián, 52 gyermek részvételével. A nagy létszámon úgy tudunk úrrá lenni, hogy három korosztályra bontottuk a csapatot. Külön foglalkozást tartottunk az ovis és elsős gyerekeknek, az alsósoknak, illetve a felsősöknek. Nagy segítségemre voltak az egyházközség nyolcadikos hittanosai, a nagylányaim, valamint *Márti* néni, aki már tavaly is velünk volt.

A tábor mottója: **Akinek van füle, hallja!**

Jézus Isten országáról szóló példázatait vettük sorra. Első nap a magvető történetét dolgoztuk fel. A kicsik dramatizálva adták elő a többieknek, énekkel kísérvé. Volt magkeresés, készítettünk magvakal díszített cserepet és ültettünk babot, ami azóta talán már termést is hozott.

A keddi igénk a búza és a konkoly története volt, válogattunk magot, a kicsik báboztak, a nagyok pedig „csoportterápián” megbeszélték, ki is a konkoly közöttünk. A nap fénypontja az uszodai fürdőzés volt.

Szerdán a mustármag történetét vettük át, minden csapat elkészítette a maga terebélyessé növekedett fáját, (*kép*) papírból madarak készültek. A szebbnél szebb alkotások a közösségi terem falát díszítik.

Csütörtökön a kovász történetét beszéltük meg, és kézzel foghatóan is megtapasztaltuk, hogyan növeli meg a tészta méretét a kovász. Kenyeret dagasztottunk és sütöttünk, mindenki hazavihette a saját kis cipóját.

A Deres lovas udvarba kirándultunk pénteken. Lehetett lovagolni, állatokat

simogatni és etetni. Délután megismertük az igazgyöngy történetét, játszottunk gyöngyhalász torpedót és fűztünk gyöngyöt. A napot közös szentmisével zártuk, melyre eljöttek a szülők is. Táborzárásképpen levetítettük a hét során készült képeket és a kicsik bemutatták a magvetős előadásukat. A Györkös cukrászdától kapott tűzijátékos tortázással búcsúztunk egymástól.

Az étkezést a Kölcsey iskolában oldottuk meg, külön köszönjük, hogy kedvezményes gyermekétkeztetést biztosított részünkre az önkormányzat. Így az egyházmegyei támogatással, melyet pályázat útján nyertünk, ötezer forintért táborozhattak a gyerekek.

Méhes Zsuzsa táborvezető

Tartalom:

Tábori beszámolók.....	2
Budavár visszavétele.....	3
Misekalauz	5
Szolgálattevők, Olvasólámpa.....	6
Ki(s)olvasó	7
Programajánló	8

KISMAROSI HITTANOS TÁBOR

A Duna partján fekvő szép kis faluban volt az idei helyszínünk, ahonnan kisvasúttal és gyalogosan is könnyen elérhettük a napi helyszíneket.

A tábor témáját József ószövetségi története adta. Jákobnak 12 fia volt és egy lánya, ezt a nagycsaládot próbáltuk megmintázni.

A cél az volt, hogy a gyerekek lássák, milyen jó és miért jó nagycsaládban élni.

Felosztottuk a gyerekeket hat nagy családra. A vezetők vállalták a nagyszülők szerepét, kijelöltünk családonként egy apát és egy anyát, családjukba 10–11 gyerkőc tartozott. A tábor ideje alatt a „szülők” gondoskodtak „gyermekükéről”, utazások, kirándulások alkalmával felügyeltek rájuk.

Bevezettük a fabatka nevű tábori pénzt, melyet a tábor ideje alatt gyűjtötték a családok, tehát „dolgozni” is kellett. A tábori szabályok megszegése fabatka megvonással járt.

(folytatás a következő oldalon)

Ahová állítasz, ott szolgállok.
Ahol megsejtlek, megcsodállak.
Amim van, azért magasztallak.
Amim nincs, azért nem zaklatlak.
Ami a dolgom, azt csinálom.

Szentmisével kezdtük a táborozásunkat a váci székesegyházban július 11-én, vasárnap, majd a családok elindultak felfedezni a várost. Fel kellett keresniük több helyszínt és válaszolni a feltett kérdésekre. A nagy hőségben a szökőkutakban hűtöttük le magunkat, és a város egyik legjobb fagyizóját is útba ejtettük. Kipróbáltuk a Duna parti játszótér játékeit, fogadalmat tettünk a tábor idejére, és megtaláltuk Vác remete elrejtett szobrát. (kép) A legenda szerint a város erről a réges régen itt élt remetéről kapta a nevét. Szobra a Székesegyház mögötti zeneiskola bejáratánál áll, nem túl feltűnő helyen. Sok helybéli sem tud róla.

A Morgó patak mentén vonatoztunk Szokolyára a hét első napján, ahol a lányok csuhéból készítettek szitakötőt, babát és nyusztit. A fiúk pedig dolgoztak a rekkenő hőségben: megtanulták a csőszkunyó építés fortélyait. A tanya gazdája bemutatta, milyen fáradtságos munkával készült régen az embereknek a mindennapi kenyér. Délután elkezdődött a focibajnokság, este József történetéből bábelőadást mutattak be a családok. A nagyok gyertyás túrával zárták a napot.

Kedden Zebegénybe kirándultunk, délután pedig minden család elkészítette azt a kutat, amelybe Józsefet a testvérei beledobták. (kép) Nagyon ötletes makettek készültek, sajnáltuk, hogy nem lehetett hazahozni.

A ciszterci nővéreket látogattuk meg a kismarosi szőlőhegyen a hét közepén. Igazán érdekes volt bepillantást nyerni az apácák életébe, és jó volt beszélgetni arról, hogyan telik egy-egy napjuk. Hoztunk kóstolót az általuk készített lekvárból, és finom ribizli szörppel is megkínáltak. Közben *Görbe* atya is megérkezett, a délutáni foci bajnokságon már ő is részt vett. Dinnyével lepte meg a gyerekeket, aminek a nagy meglepésben igen örültek.

Csütörtökön foci döntőket játszottunk, délután pedig projekt napot tartottunk. Mindenki választhatott kedve szerint a különböző foglalkozások közül. Lehetett süteményt készíteni, gyöngyöt fűzni, origamizni, titkosírást tanulni, hímezni, agyagozni, dekapázs képet készíteni, íjjászodni, tollasozni, pingpongozni.

Pénteken a Királyréten kipróbáltuk, milyen a hajtányozás, a patakban gátat építettünk, és megmásztuk a meredek hegyoldalt. Este tábor tüzet rakottunk, és bemutatásra került József története egy kis humorral fűszerezve.

Szombaton fény derült arra, melyik családnak sikerült a lelki házba a legtöbb tég-

lát összegyűjteni. Megkezdődött a fátarka vásár az udvaron, sok értékes ajándéktárgy talált gazdára. A szálláshelyre érkező busszal útba ejtettük Visesgrádot, ahol többek szerint a tábor egyik fénypontja, a bobozás következett. A gyerekek alig tudtak betelni a száguldás élményével.

Minden napunkat meghatározta József és testvéreinek története. Naponta szülői értekezletet tartottunk, ahol a szülők megkapták a napi instrukciókat, ezek alapján vezették a családjuk lelki foglalkozásait. Esténként két csoportban közös áhítatokat tartottunk, és *Dávid* vezetésével énekeket tanultunk. Volt idő közös játékokra, esti beszélgetésekre, barátkozásokra. A forróságot többszöri fürdözéssel tudtuk csak elviselni, jó volt, hogy ilyen közel volt a Duna part.

A táborozást több helyi vállalkozó is támogatta adományaival, valamint az egyházmegyétől is nyertünk pénzt pályázaton. Nagyon köszönjük a sok támogatást a szülők részéről is!

A táborvezetősége új tagokkal bővült, *Csicsiri Feritől* és *Krisztától* átvettük a staféta botot. Remélem az általuk elkezdett és fontosnak tartott dolgokat sikerült tovább vinni. Ebben segítségemre volt *Vassné Bíró Ildikó*, *Szentirmai Borika* és *Hliva Márk* a régi csapatból.

Az új tagok új ötletekkel segítettek, köszönöm *Mátyás Ilike*, *Méhes Anita* és *Dohány Máté* segítségét.

A következő lapszámomban a résztvevő gyerekek élményeiről olvashatnak.

Méhes Zsuzsa táborvezető

BUDAVÁR VISSZAFoglalása

1686. szeptember 2.

A török hadvezetés célul tűzte ki a Habsburg-birodalom végleges megdöntését. *Kara Musztafa* nagyvezér 1682-ben Bécs ellen vonult. A császárvárost azonban megmentette *Sobieski János* lengyel hadserege. A győzelmen fellelkesülve és a török félhold nyilvánvaló hanyatlását látva XI. Ince pápa életre hívta a Szent Ligát, melynek feladata többek között a török kiűzése volt Magyarországról. A felszabadító harcok hatalmas vállalkozásának pénzülszükségletét a pápa fedezte, aki a hadműveletek céljaira kb. 5 millió aranyforintot küldött, továbbá a magyar hadművelési területeken tábori kórházakat állíttatott fel.

A Szent Liga csapatainak élére ezúttal szerencsés kézzel egy tehetséges főhadvezér került, *Lotharingiai Károly* (1643–1690) személyben. Mélyen vallásos ember volt, akiben a mohamedánokkal szemben a régi kereszties lovagok hősiessége lobbant lánggra. A főhadvezérnek ragyogó alvezérei voltak: *Savoyai Jenő* herceg (1663–1736) Habsburg-ház legszerencsésebb és legnépszerűbb vezére. A törökökre megsemmisítő csapást mért Zentánál 1697-ben. A herceg a Mária Kongregáció tagja volt. A másik alvezér *Badeni Lajos* örgróf (1677–1707) volt, Budavár visszavételének és a török elleni felszabadító hadjáratnak az egyik legkiválóbb hőse. Országát, a kicsiny Badent, XIV. Lajos francia király rablócsapatai kifosztották.

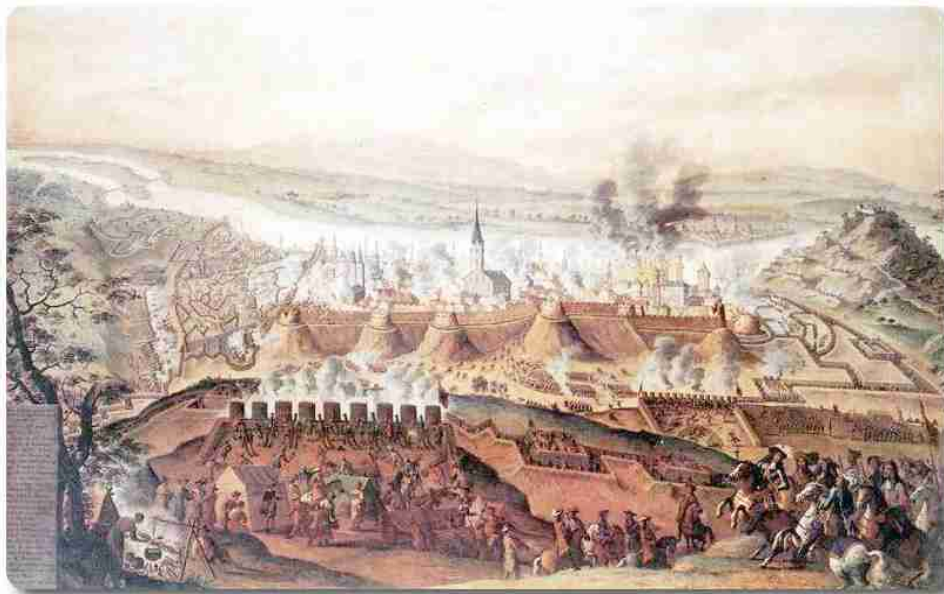
Lotharingiai Károly főparancsnoksága alatt a szövetséges keresztény sereg 1685. augusztus 19-én visszafoglalta Érsekújvárt. Különböző, többé-kevésbé sikeres összecsapások után a császári hadsereg 1683 júniusában Buda alá érkezik. Lotharingiai Károly el volt szánva, ha török, ha szakad, ezúttal beveszi a magyar fővárost. De a budai pasa, az igen vitéz és jeles *Abdi Abdurrahman* is a végéig kitartott, védelmezte az „oszmán birodalom kulcsát”. Buda ostroma 1686 júniusában kezdődött. A Szent Liga 65 ezer főből álló sereget küldött, melyben Európa minden tájáról összegyűlt keresztiesek voltak. Ti-

zenőtezer magyar katona is csatlakozott ehhez a sereghöz. Az ostromló csapatokat számos szerzetes tábori lelkesítő buzdította. Közülük az egyik, a ferences *Gabriel Gauthieri*, akit a magyarok *Tüzes Gábornak* neveztek el, tüzérségi szakértő is volt. Az ostrom első etapja császári sikereket hozott. Badeni Lajos június 18-án felszabadította Pestet. Ezt követően a császári csapatok körülzárták Budát. Az első ostrom is sikerrel járt. Június 24-én este viszonylag kis veszteséggel felszabadult a Víziváros. (Ma a XI. kerület, Fő utca és a Batthyány tér). *Abdi Abdurrahman* pasa most már csak a vár védelmére koncentrált erőit abban bízva, hogy mint Buda minden korábbi ostrománál, megérkezik a felmentő sereg. S valóban, az ostrom kibontakozásának hírére Nándorfehérvárnál gyülekezett a török felmentő sereg, amely *Sátán Ibrahim* nagyvezér parancsnoksága alatt megindult Buda felmentésére. A császári csapatok azonban ezúttal nem tétlenkedtek. Pest és Víziváros elfoglalása után kezdetét veszi Buda módszeres ostroma. A jól elhelyezett és nagyszámú tüzérség éjjel-nappal lövi a várost. *Abdi* pasa kitérőekkel is kísérletezik, hogy elfoglalja a tüzérségi állásokat, de a jól épített sáncokon megtörnek a török kísérletek.

A vár elleni első rohamot július 13-án hajtja végre *Ernst Rüdier Starhemberg* tábornagy három rohamoszlopa. Ezt azonban a törökök még visszave-

rik. A következő támadás július 16-án indul. A bajorok rohamozzák meg a déli nagy rondellát. Amilyen heveséggel támadnak véres közelharcban a bajorok, olyan hősiességgel védekeznek a budavári oszmánok, de végül is a támadóké lesz a győzelem. A következő siker, hogy a szakadatlan ágyúzás következtében felrobban a magyar királyok palotájában berendezett hatalmas török löporraktár. Ennek nyomán *Abdi* pasát megadásra szólították fel. Ő válaszul katonáival kirohant, ami a brandenburgi csapatoknál súlyos veszteséget okozott.

Lotharingiai Károly eközben tudomást szerzett arról, hogy a török felmentő sereg elindult Nándorfehérvárról. A török elé kivonul *Caprara* tábornagy egész lovassága és *Pálffy János* gróf (1663–1751) huszárhadosztálya. Július 27-én Lotharingiai Károly általános rohamot rendelt el a vár ellen. A támadás súlypontja a Bécsi és a Palotai kapunál volt. Hogy a törököt megtévessze, Károly herceg *Esterházy János* kétezer magyar hajdúját a leomlott Palotai bástya ellen irányította. A törökök, mivel itt várták a fő támadást, erőiket ide vonták össze. A hajdúk roppant nagy véráldozatba került támadásának köszönhető, hogy a bajorok és a vallonok a Palota bástya és a Bécsi kapu körüli erődítések birtokába jutottak. A vár a külső védőművek elvesztése ellenére még mindig szilárdan a török kezén volt.

Eközben Károly herceg főhadiszállására sorban futottak be a távoli török hadmozdulatok hírei. *Antonio Caraffa* (1646–1693) tábornok jelentette, hogy az egri pasa felmentő seregétől nem kell tartani, mert a magyar huszárok lesre csalták, és az összecsapásban szétszórták a törököket. Vezérük, *Oszmán* pasa az ütközetben életét vesztette. Caprara tábornagy viszont nem tudta feltartóztatni Sátán Ibrahim nagyvezér felmentő seregét. Igaz, Velence térségében kisebb lovas ütközetre is sor került, de ez kevésnek bizonyult. A kudarcról Károly herceg személyesen is meggyőződhetett, mert augusztus 8-án Budafokon megjelentek Sátán Ibrahim pasa elővédjei. Látták őket a budai várból is, ahonnan Abdi pasa ismét kicsapott, ezúttal a szászoknak okozva komoly veszteséget.

A következő napok hozták az ostrom legválságosabb pillanatait. Sátán Ibrahim harchoz felfejlődött seregével megközelítette a császári tábornokot. A felmentő sereg első csapását *Petneházy Dávid* ezredes huszárjai fogták fel. Ezután támadt *Johann Dünnewald* altábornagy vérteseivel. Végül *Peter Mercy* altábornagy dragonyosai mértek súlyos ellencsapást a törökökre. Ezek az ellentámadások olyan sikeresek voltak, hogy a megzavarodott törökök a támadást nem tudták folytatni. Károly herceg, aki nem ismerte a nagyvezér szándékát, a következő napra újabb seregetesteket vont össze, hogy a felmentő sereget visszaszorítsa. Sátán Ibrahim nagyvezér ezt a támadást nem várta be, hanem seregével éjjel Fehérvárra húzódott vissza.

Augusztus 20-án újabb török lovasok jelentek meg a láthatáron. Egy kétezer fős dandár vakmerő attakkal Budakeszin át sebes vágóban a vár felé rohant. Igaz, hogy nagy veszteségeket szenvedett, de ötszáz főnek sikerült áttörnie az ostromvonalat, és a Fehérvári kapun át a várba jutnia.

A szövetséges sereg 1686. szeptember 2-án általános rohamot intézett a vár ellen. A legnagyobb harc a Bécsi kapu körül tombolt, amelyet *Fiát János* őrnagy vezetésével a győri hajdúk ostromoltak. Itt tüzte ki 150 éves török uralom után ismét a magyar zászlót *Petneházy Dávid* ezredes. Itt halt hősi

halált a vitéz ellenfél, Abdi Abdurrahman, az utolsó budai pasa.

Az augusztus 20-i és szeptember 2-i eseményekkel ért véget Buda ostroma és a török uralom a magyar fővárosban. Buda elfoglalása után a török már nem tudta feltartóztatni a keresztény seregeket. Még ugyanebben az évben felszabadult Simontornya, Szeged,

Pécs, Kaposvár. 1687. augusztus 12-én a Szent Liga hadai hatalmas győzelmet arattak a török hadak felett Nagyharványnál, majd mélyen benyomultak Szerbiába. Ha a balkáni hódításokat fel is kellett adni, az 1699-es karlócai béke a Temesköz kivételével véget vetett a török megszállásnak.

Somlai József ny. plébános

XI. INCE PÁPA

Budavár visszafoglalásáról szóló írás nem lenne teljes, ha nem emlékeznénk meg XI. Ince pápáról, hazánk egyik legnagyobb jötevőjéről.

1677-től 1689-ig vezette az egyházat. Ő volt a török iga alól való felszabadítás mozgatója és lelke. Egyike az újabb kor legnagyobb, és életszentiségben is legkiválóbb pápáinak. Nagytekéntélyű családból származott. Előbb katona volt. Az egyházi pályán gyorsan haladt előre. 31 éves korában már bíboros, majd ferrarai pápai követ és novarai püspök lett. Mint ankonai helytartót csak „a szegények atyjának” nevezték. Mint pápa mindekenélőtt rendezte az állam pénzügyeit. Szigorú takarékoságot vezetett be. Több felesleges hivatalt megszüntetett, korlátozta a fényűzést.

Fellendítette a földművelést, az ipart és a kereskedelmet. A zsidók uzsorájának letörésére állami zálogházakat alapított. Így nagy összegeket tudott gyűjteni a török ellenes háborúra. 1688-ban a földrengés és az árvíz után egész tartományokat élelmezett. XIV. Lajos francia királlyal kemény küzdelembe keveredett, főleg a törökkel való összejárás miatt. Élete fő célja volt, hogy a keresztény Európát és főleg Magyarországot felszabadítsa a török uralom alól. Ezért nem szűnt meg az uralkodókat, fejedelmeket hazánk felszabadítására ösztönözni. Míg Magyarország felszabadítására hatalmas összegeket költött, ő maga a legszegényebben élt. Főleg akkor lépett

akcióba, amikor megtudta, hogy *Kara Musztafa* nagyvezér új háborúra készül Magyarország ellen, és a háború további céljául Bécs elfoglalását tűzte ki. A nyugati fejedelmeket sikerült a közös, szent célra egyesíteni, éppen a mi érdekünkben. Sőt, Ince pápa Buda visszavételének megkönnyítésére még a perzsa sahhal is levelezésbe bocsátkozott, hogy Törökország ázsiai birtokait egyidejűleg támadja meg. Gyakran fellépett a haditanács tehetlensége és sikkasztása ellen. Minisztereket buktatott meg, akik a felszabadító háborút gáncsolni akarták. Azt viszont keresztülvitte, hogy

a hadseregek által kizsákmányolt Magyarország hadi terhein enyhítsenek. Buda visszafoglalásának örömnapiját, szeptember 2-át Szent István magyar király tiszteletére az egész katolikus világra kötelező egyházi ünneppé tette.

XI. Ince pápa 1689-ben halt meg. Síremléke a római Szent Péter-bazilikában van. A 18. század végén indították el boldoggá avatási szertartást, melyet a franciák tiltakozása miatt félbe kellett szakítani. Így a boldoggá avatásra csak 1956. október 7-én kerülhetett sor. A hálás magyarság Buda városában szobrot állíttatott XI. Ince pápának, melyet 1936. október 6-án lepleztek le.

Somlai József

Az ószövetségi gondolkodásban a templom az a hely, ahol az emberek Isten színe (arca) előtt megjelenhetnek (vö. Zsolt 84; 122). Isten mindenhol jelen van, de ezen a helyen más módon, személyesen van jelen. Ez a személyes jelenlét nem válhat megszokottá, hiszen az ember a Teremtővel, minden jó forrásával találkozik. Sőt, beszélgethet vele, ám ezt a párbeszédet mindig Isten kezdeményezi. Ő az, aki a templomba hív minket.

Az újszövetségi iratok egészen más szemléletet tükröznek. Itt a templom már nem emberi kézzel épített, mivel maga Jézus Krisztus a templom, „akiben az Istenség egész teljessége lakozik” (Kol 2,9). Az ő személyéhez kapcsolódva épül a hívek közössége az Úr szent templomává (Ef 2,20-22; 1Kor 3,16-17 stb.).

Az újszövetségi templom nem csupán Isten személyes jelenlétét feltételezi, egyenesen arra utal, hogy ezen a helyen Isten, azaz Jézus Krisztus beszél, cselekszik, de nem rajtunk kívül, hanem bennünk. A templom tehát Jézus teste, amely belőlünk mint élő kövekből épül föl (1Pét 2,4-6). Csakis ebben a temp-

A TEMPLOM

lomban – Jézus Krisztusban – vihetünk végbe Istennek tetsző lelki áldozatokat. Egészen pontosan éppen abban van a mi áldozatunk, hogy az Úrhoz kapcsolódva engedjük neki, hogy azt tegye bennünk, amit akar, ami az Atya akarata.

Isten templomának építése minden vonatkozásban a legtöbbet, a legjobbat hozza ki belőlünk. Mária, Lázár testvére 300 dénár árú valódi nárduszból készült drága olajat öntött Jézus lábára. Ha a szőlőmunkásokról szóló példabeszédben egy dénárt osztanak este, amiből másnap meg tudott élni az egész család, akkor a háromszáz dénár árú olaj valóban hatalmas összegre utal: egy család évi költségvetése. S Jézus jóváhagyta ezt az elképesztő pazarlást. A pazarlás így értendő: mindenből a legtöbbet, a legnemesebbet akarjuk Istennek adni. A templomban Isten is a legnagyobb kincsét, mindenét adja nekünk: egyszülött Fiát. Joggal várhatja tőlünk, hogy mi se fukarkodjunk. A liturgiában mindent, egész életünket elkéri, hogy nekünk adhassa önmagát.

Az önátadásnak ezzel a lelkületével kell a templomba jönni, hogy annak idején részesei lehessünk majd a nagy mennyei látomásnak, hiszen ott már templomot nem fogunk látni, „mert a Mindenható, az Úr, az Isten a temploma, és a Bárány” (Jel 21,22).

Görbe József plébános

FOGOLYKIVÁLTÓ BOLDOGASSZONY

Fogolykiváltó Boldogasszony ünnepe, szeptember 24. ugyan 1969 óta nem szerepel a liturgikus naptárban, de 1696-ban az egész egyház számára kötelezővé tették, mert sokáig fontos nap lehetett Európában.

De miért fontos számomra és — meggyőződésem szerint — Kistarcsa számára?

1993-ban költöztem Kistarcsára. Akkor avatták fel az egykori, hírhedt internálótábor falán az ott raboskodott katolikus papok emléktábláját. Az egyház sok ismert és kiváló személyiségének neve olvasható rajta. Naponta elmegyek mellette. Az akkori ünnepséget *Sinkovics Imre* feledhetetlen szaválata (Vihar Béla: Egy katona megy a hóban) koronázta meg. A vele kapcsolatos emlékeim korábban kezdődnek, mert az előző évben akkori lakóhelyemen, Óbudán, a főplébánia előtti téren az október 23-i ünnepségen is ugyanezt a verset szaválta *Tarlós István* polgármester beszédét követően. Eljött utánam a művész úr ebbe a(z akkor még) kis faluba!

Fogolykiváltó Boldogasszony kevés hazai templom búcsúnapja, egyikük a budai örmény katolikus kápolna, amelynek kórusában 18 évig énekeltem. Ott ilyenkor mindig szó esett a homíliában a mercedáriusok szerzetesrendjéről, akik török fogságból váltották ki a rabokat, saját magukat adva értük cserébe. Lehettek közöttük magyar foglyok is, ahogy más keresztény nemzetek tagjai is. Milyen sokan vannak ma is közülünk rabságban, bűnök, szenvedélyek, kábítószerek fogságában. Nagyon is aktuális tehát megemlékezni a Szent Istenszülő pártfogásáról ezekben az ügyekben. Napjainkban is vannak hadifoglyok, rabszolgák (újabbán nálunk is!), gyermekkatonák, éhbérért dolgozó gyermekmunkások a világ borzasztóbb felén.

Ugyanakkor itt vannak ennek a rossz emlékü tábornak az épületei, amelyekkel valójában máig sem tudunk mit kezdeni, pedig be kellene rendezni múzeumnak, ha lenne rá pénz. Mellette egy kis lakótelep áll,

amelynek lakói talán nem is tudják már, milyen épület mellé költöztek, hiszen bizonyára sokan csak aludni járnak ide.

Úgy gondolom, jó lenne, ha részt venne az egyházközség szeptember 24-én egy olyan ünnepségen, amelyet társadalmi szervezetek tartanak az emléktáblánál. Annál is inkább, mert karácsony előtt még arról volt szó, hogy *Meszlényi* püspök úr boldoggáavatása alkalmából is állítanak ott emléket — amiről aztán többet nem lehetett hallani. Jó lenne, ha másoknak is hirdetnénk, hogy vállaljuk mártírjainkat, közzünk van ehhez a szörnyű épülethez, amely valaha a jezsuiták titkos szemináriuma volt. Itt nevelkedtek a rend hősei, mint arról többek között *Pálos Antal* atya beszámol emlékezetes könyvében. (Édesapám 1946 körül — szerencsére csak rövid ideig — „élvezte” e hely „vendégszeretét”.)

Dr. Szám László, Zsófiáliget

ISTENNEK MUZSIKÁLÓ KÁNTOR

A kántorság nem mindennapi hivatás. Nálad hogyan született meg a gondolat, hogy elvégezd a kántorképzőt?

A váci székesegyházban 1982-től ministráltam. A gondolat, hogy kántor legyek és elvégezzem a kántorképzőt, 1987-ben fogalmazódott meg bennem először, amikor a székesegyházban sorozatosan előfordult, hogy kántor nélkül maradt egy-egy szentmise, főleg hétköznapokon. Egy belső hang szólalt meg: „Gyere és muzsikálj nekem!” Ezt megosztottam a székesegyház karnagyával, Varga László atyával, aki vállalta, hogy segít felkészülni erre a hivatásra. Ezek után elkezdtem egy-egy Hozsanna ének orgonakíséretét megtanulni, és minden énekkari próba után – mivel a Szent Cecília Kórusban is énekeltem – a megtanult énekeket kikérdezte a karnagy atya, akinek sokat köszönhetek, mert rengeteg elfoglaltsága mellett időt szakított arra, hogy engem tanítson. 1983-tól már a zeneiskolában tanultam zongorázni, és 1992-től külön orgonaórákat is vettem dr. Bednarik Anasztázia orgonaművésztől. Végül 1992-ben a váci kántorképzőbe jelentkeztem, és 1996-ban szereztem meg a kántori okleveletem.

Mikor kezdtél kántorizálni?

1991. április 12-én, egy péntek esti szentmisén kántorizáltam először. Az elején még ott volt a karnagy atya is, aztán az első ének után már lement gyóntatni, majd pedig a sekrestyében hallgatta végig a szentmisét, és utána felkért, hogy a szombat esti miséken orgonáljak. Később már rendszeresen orgonáltam a vasárnapi szentmiséken is. Az is előfordult, hogy a Szent Cecília Kórus által énekelt egy-egy motettát kísérem orgonán.

Hogy kerültél Kistarcsára?

Házasságom révén öt éve költöztem ide. Nehéz volt megválni előző lakhelyemtől, de hamar megszerettem ezt a kisvárost. Azóta több városi eseménybe is bekapcsolódtam: 2006-tól a Kistarcsai Kulturális Egyesület felkérésére részt veszek a

Simándy-hangversenyeken. 2007-től a Vivace Kórust kísérem orgonán.

Itt hogyan kezdődött a kántori szolgálatod?

Kistarcsára kerülésemtől *Lauer Tamás* kántort először csak egy-egy alkalommal helyettesítettem. Majd 2006 őszén keresett meg, hogy tudnék-e rendszeresen segíteni neki. Így kezdtem el a templomban orgonálni. A váci székesegyházhoz képest más a templom akusztikája, és a hívek éneklése is. *Leontin* atya szavaival élve: „Kistarcsán vakolat szaggatóan énekelnek a hívek”. Öröm kísérni a hangosan, szívvel-lélekkel éneklő közösséget.

A polgári foglalkozásod időbeosztása miatt korábban sokszor előfordult, hogy nem tudtad elvállalni a vasárnapi miséket. Ebben történt változás?

Volt egy időszak, amikor munkahelyi elfoglaltságom miatt több vasárnapon nem tudtam orgonálni, de Tamással egyeztetünk. A munkabeosztásom változott annyira, hogy már csak ritkán kell vasárnapi miséken segítséget kérnem. A csömöri kántor kollégák nagyon sokat segítenek ebben.

A feleségeddel nem szokott konfliktusod lenni, hogy a kántorság miatt vasárnap is ennyit vagy távol?

Szerencsére még nem volt konfliktusunk emiatt, megbeszéltük, hogy nekem ez a hivatásom, szeretem csinálni, feleségem pedig elfogadja.

Milyen terveid, ötleteid vannak a jövővel kapcsolatban?

Görbe József atya kérésére az Ének-

lő Egyházból veszünk egyre több éneket, zsolnárt. Tovább szeretném bővíteni az énekkönyvet az énekeskönyvből. Az ünnepeken és a nagymiséken a niceai Hiszek egyet fogjuk énekelni, aminek több dalműváltozata megtalálható az énekeskönyvben. A Vivace Kórusnak szeretnék további motettákat megszerezni, és *iff. Ladjánszki László* karnagy úrral közösen megtanítani.

Csicsiri Ferenc

OLVASÓLÁMPA

Manapság kevés ideje van az embereknek olvasásra, de utazás, rendelőben való várakozás vagy hasonló alkalmakkor gyorsabban telik az idő könnyed, színes olvasnivalóval a kézben. Ebben manapság nincs is hiány, elárasztanak bennünket a pletykalapok, sztár kukkolók, de sokszor még a családi magazinnak csúfolt periodikák is. A baj csak azzal az értékrenddel van, amit ezek általában sugallnak. Sokan persze valóban a divat, a sport, a jó receptek, az izgalmas kulturális események, életmód vagy a pszichológus tanácsai miatt veszik ezeket a lapokat. És szinte észre sem veszik, hogy mit kapnak még mellé. Sokszor ostoba „celebek” értelmetlen, értéktelen életvitelét reflektorfénybe állítva, szinte példaként bemutatva. Sorolhatnám a példákat, lapokat, személyeket, sztorikat, de nem szeretném ezzel is népszerűsíteni őket, nem beszélve a fotókról, melyek mellé oda lehetne tenni a 16-os karikát, mint a filmekben, ha lenne ilyen a nyomdában. Ezek helyett inkább egy igazán értékes és érdekes, szép, színes olvasnivalót ajánlok. Családi magazin, sokféle témával, az életmódtól a lelkivilágon át a kultúráig, a gyerekszobától a divaton keresztül a politikáig. Bemutat ez is művészeket, sportolókat, híres embereket, de nem a hálósobájukon, hanem az életükön, az eredményeiken, és az odavezető útjukon keresztül. Néhány példányt végigolvasva talán rájön az olvasó, hogy miért *Képmás* a lap címe.

Sz. Lászlóné

TANÉVKEZDÉS

Suenens bíboros imája

Adj nekünk, Uram,
látó szemet,
szerető szívet
és mély lélegzetet.

Amikor látó szemet kérünk tőled,
ezért könyörgünk:
add nekünk a Te szemedet,
hogy mint Te, úgy lássuk
a világot, az embereket,
történelmünket
és a magunk élete történetét.

Add, hogy napról napra, óráról órára
Olyanok legyünk, amilyennek
elgondoltál.

Tégy bennünket lassan-lassan
azzá, amire teremtettél.

Uram, szükségem van a Te szemedre.
Adj nekem eleven hitet!
Szükségem van a Te szívedre,
Adj mindent elbíró szeretetet!
Szükségem van a Te leheletedre.
Add meg nekem a Te reményedet,
magamnak és Egyházadnak.

SZÍNEZŐ

© Angelico www.angelico.hu

Keresd meg az elrejtett Bibliai idézetet,
a csillaggal jelölt betűtől indulj csigavonalban!

Ó	L	T	H	O	Z	Z	Á	N	K
Z	A	B	E	T	E	L	J	E	S
S	L	L	T	A	T	Y	Á	I	E
L	Ü	Ó	S	S	O	K	F	N	D
A	G	Z	É	S*	O	K	É	K	É
T	É	S	R	O	Z	S	L	H	S
L	V	N	O	D	Ó	M	E	O	N
Á	N	E	T	S	I	Z	A	Z	A
A	I	F	N	A	B	I	A	J	P

Ének tanévkezdésre

Jöjj, Szentlélek Úristen, / Áraszd re-
ánk teljesen / Mennyből fényessége-
det, / Mennyből fényességedet. / R.:
Jöjj el, jöjj el, jöjj el, jöjj el, / Jöjj,
Szentlélek Úristen!

2. Jöjj el, árvák gyámola, / Jöjj el,
szívünk orvosa, / Oszd ki égi kincse-
det, / Oszd ki égi kincsedet. R.

3. Jöjj el, lelki vigaszunk, / Testi,
lelki támaszunk, / Érezzük bőségedet,
Érezzük bőségedet. / R.

4. Fáradtságban nyugalomunk, / Hé-
ben hűvös árnyékunk, / Sírásunkban
örömünk, / Sírásunkban örömünk. / R.

5. Ó dicső nap, híveid / Sötétséges
szíveit / Világítsd be, légy velünk, /
Világítsd be, légy velünk. / R.

6. Add, Uram, a híveknek, / Benced
bízó népeknek / Hétszeres kegyelme-
det, / Hétszeres kegyelmedet. / R.

7. Esdve kérünk, ó engedd, Hogy
elnyerjük a mennyet, / S megláthassuk
színedet, Megláthassuk színedet. / R.

„Menjete be az ő kapuin hálaadással, tornácaiba dicséretekkel;
adjatok hálát néki, áldjátok az ő nevét!” (Zsolt 100,4)

Megfejtés: „Sokszor és sokféle módon szólt Atyánkhoz az Isten,
végül a beteljesedés napjaiban Fia által szólt hozzánk.”

Szentmisék rendje

hétfő: 18:00
kedd: 7:00
szerda: 18:00
csütörtök: 18:00
péntek: 7:00
szombat: 7:00; **18:00** (elővételezett)
vasárnap: **7:30; 9:00; 10:30**
Nagytarcsán szeptember 12-én és 26-án lesz szentmise **11:30-tól**.

Irodai órák a plébánián

hétfő: 15–18
szerda: 10–12
csütörtök: 10–12
péntek: 16–18

Események

- szept. 11. 10 óra: **évnitó** a Lengyelkertben a három egyházközségnek
- szept. 12. 9-es mise: **Veni Sante**
- szept. 13-tól elkezdődik a **hittan oktatás** az iskolákban és az ovikban.
- szept. 13.: az esti mise után **Bibliaóra**
- szept. 18.: az esti mise után **filmvetítés** fiataloknak (Terv: minden hónap 3. szombatján vetítés.)
- szept. 19. 17 óra: **filmvetítés** idősebbeknek (Terv minden hónap 3. vasárnapján vetítés.)
- szept. 20.: **előadás** (részletek később)

Állandó programok az egyházközségben

*Helyszínek rövidítései: T (templom)
P (plébánia) EO (egyházközségi otthon)*

- Hétfő: 10–12 **Baba–mama klub** (P); 18:40–19:15 bibliaóra (T)
- Kedd: 15 órától **engesztelő imaóra** A hónap 2. keddjén 20–22 a **MÉCS** családközség összejövetele (P).
- Szerdán azoknak a gyerekeknek, akik iskolájukban nem tudnak hittant tanulni, 18 órától hittanfoglalkozás (P).
- Csütörtök: 17:30 **szentségimádás** (T)
- Péntek: 16–18 **ifjúsági klub** (P); 18-19 **ifjúsági hittan** (P) 19–20 **felnőtt hittan** kéthetente (P)
- Szombat: 10–12 **Oratórium** (P)
- Vasárnap: 18–19:30 a **Vivace** Kórus próbája (P); **Kalász** összejövetele a hónap 2. vasárnapján (EO)

LÉLEK- ÉS KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS

Immár harmadik alkalommal szervezett lelkigyakorlatot *Görbe József* atya. Az ideit Máriabesnyőn tartotta. Mivel Csömör mellett már Kistarcsa és Nagytarcsa katolikus híveinek plébánosa is, kézenfekvő volt, hogy a három település hívei együtt legyenek. A két és fél napos rekollekcion mintegy ötvenen vettünk részt. A *Mater Salvatoris* lelkigyakorlatos ház szállodai szintű szolgáltatásaival, az erdős környék árnyas ligeteivel kiváló helyszínnek bizonyult.

fel figyelmünket másik előadónk, *Muraközi Nóra* gyógyszerész. Mint számos francia katolikus könyv fordítója példákkal mutatta be egy-egy élő szerzetes közösség felépítését, lelki életét. Felemelő és megdöbbentő volt megismerkedni egy, a mohamedánok között, Algériában működő francia katolikus misszió munkájával. Feltárta életüket, lelki vívódásaikat abban a közegben, ahol a vallási párbeszéd teljes mértékben hiányzik.

József atya alapvető feladatul tűzte

A lelki felkészülést számos előadás segítette. Plébános atyánk *József Attila* két versének elemzésével vezetett rá minket az isteni szeretet látható megnyilvánulására. Ez a *Mama* és az *Óda* volt. Ezek nem istenes versek. József atya irodalmárokat megszégyenítő alapossgal, de még több erővel és hittel plasztikusan mutatta be a szerelemre és szeretetre való éhséget. Párhuzamot vont Isten és az ember ragaszkodása, szeretete között. Magával ragadó beszédei után percekig némán ültünk, s nem tudtunk megszólalni.

A hitből való táplálkozás és lelki befeléfordulás szükségességére hívta

ki, hogy a lelkigyakorlat során mindig más és más társunk mellé ülünk, keressük a kapcsolatot, beszélgessünk, ismerkedjünk. Ne szigetelődjünk települési csoportokba. Ezt mindegyikünk megtartotta. A kiscsoportos beszélgetések, az éjjelbe nyúló éneklések, az étkezések, a délutáni kávézások során megannyi ismeretség szövődött. Örömmel fogódzkodtunk össze a búcsúzaskor szokásos közös fényképezésre.

A „három falu” lelkigyakorlata elmélyült, mégis vidám hangulatú, közösségépítő élményt adott. Minden résztvevőnek köszönet a nyitottságért, előadóinknak, hogy segítették Istennel és egymással való találkozásunkat.

Tiszai Árpád

Kiadja: Kistarcsai Római Katolikus Egyházközség

Alapító: Somlai József c. apát; Felelős kiadó: Görbe József plébános

Főszerkesztő: Lauer Tamás; Társszerkesztő: Csicsiri Ferenc, Galántai Viktor

Korrektúra: Rochlitz Bernadett; Címlapterv: Szaradics Antónia

A plébánia címe: 2143 Kistarcsa, Széchenyi u. 13. Telefon: 06 (30) 640–1359

Nyomtatta: Interelektronik Kft. 400 példányban

Web: <http://kistarcsa.plebania.hu>; E-mail: kistarcsa@communio.hu